

NORSK RADIOGRAFFORBUND

Yrkesetiske retningslinjer

for radiografer og stråleterapeuter

Yrkesetiske retningslinjer for radiografer og stråleterapeuter

Revidert og vedtatt på Norsk Radiografforbunds 13. ordinære landsmøte, 2. – 4. november 2021.

Radiografiens grunnlag

Radiografiens fundament er omsorgsfulle, kunnskapsbaserte og høyteknologiske helsetjenester. Radiografi skal bygge på respekt for menneskerettigheter, likeverd og rettferdighet. Radiografen er bevisst egne holdninger, verdier og hvordan de bør komme til uttrykk i møtet med pasienter, pårørende, kollegaer og andre samarbeidende yrkesgrupper. Radiografen ivaretar pasientens sikkerhet, verdighet, integritet, rett til medbestemmelse og rett til å bli utredet og behandlet.

Alle radiografer har et personlig ansvar til å anerkjenne, anvende og fremme verdiene i de etiske retningslinjene i sitt arbeid.

1. Radiografen og pasienten

- 1.1 Radiografen gir pasienter likeverdig behandling uavhengig av bakgrunn.
- 1.2 Radiografen respekterer og legger til rette for pasientens individuelle behov og gir tilpasset informasjon og veiledning, pleie og omsorg slik at pasienten opplever trygghet i undersøkelses- og behandlingssituasjonen.
- 1.3 Radiografen skal bidra til at pasienten kan ta et informert samvalg.
- 1.4 Radiografen er oppmerksom på pasienten, og integrerer omsorg uavhengig av tidspress.
- 1.5 Radiografen krenker ikke pasientens integritet og verdighet.
- 1.6 Radiografen utsetter ikke pasienten for unødig risiko hverken i diagnostisk, terapeutisk eller forskningsmessig sammenheng.
- 1.7 Radiografen behandler pårørende med samme verdighet og omsorg som pasienten.

2. Radiografen og profesjonen

Radiografen yter trygge og kunnskapsbaserte helsetjenester, og har et personlig ansvar for at egen praksis er faglig, etisk og juridisk forsvarlig.

- 2.1 Radiografen holder seg oppdatert innen ny teknologi, ny utvikling i faget og forskning. Radiografen er åpen for faglig og etisk vurdering av sin yrkesutøvelse. Radiografen ivaretar de etiske sidene ved implementering, bruk og validering av ny teknologi, herunder kunstig intelligens.
- 2.2 Radiografen bidrar til kontinuerlig fagutvikling og forskning, og følger de regler og prinsipper som gjelder for slik virksomhet.
- 2.3 Radiografen tilpasser anvendelsen av prosedyrer til den kliniske situasjonen og praktiserer strålevern i tråd med gjeldende regelverk og prinsipper.
- 2.4 Radiografen vurderer henvisningen og bidrar til å innhente informasjon dersom dette er nødvendig for å utføre undersøkelse og behandling.
- 2.5 Radiografen sørger selvstendig, eller i samråd med annet helsepersonell, for at alle undersøkelser og behandlinger som utføres er berettiget.
- 2.6 Radiografen erkjenner grensene for egen kompetanse, praktiserer innenfor disse og søker veiledning ved behov.

3. Radiografen og medarbeidere/arbeidssted

Radiografen fremmer faglig og tverrfaglig samarbeid.

- 3.1 Radiografen viser respekt for kollegers og andre samarbeidspartners kompetanse og tilrettelegger for teamarbeid og samhandling.
- 3.2 Hensynet til den enkelte pasients liv, helse og velferd bør være overordnet hensynet til kolleger, samarbeidspartnere og økonomi.
- 3.3 Radiografen ivaretar et faglig og etisk opplærings- og veiledningsansvar for studenter, kollegaer og andre samarbeidspartnere. Det forventes at radiografen deler sine fagkunnskaper.

- 3.4 Radiografer setter seg inn i arbeidsstedets målsetting og virksomhetsplan.
- 3.5 Radiografer forholder seg lojalt mot gjeldende lover, regler og avtaler.
- 3.6 Radiografer som blir kjent med eller opplever etisk eller faglig uforsvarlig praksis plikter å ta dette opp med rette vedkommende evt. varsle.
- 3.7 Radiografen tar opp etiske problemstillinger på arbeidsstedet, for å fremme god praksis.

4. Radiografen og samfunnet

Radiografen handler slik at tilliten til profesjonen fremmes.

- 4.1 Radiografen holder seg oppdatert på helsepolitiske prioriteringer og har et reflektert forhold til radiologiens og radiografiens plass i helsetjenesten.
- 4.2 Radiografen arbeider for en rettferdig og effektiv ressursforvaltning innen helsetjenesten.
- 4.3 Radiografen verner om fagets omdømme og skal i offentligheten tydeliggjøre om hun/han uttaler seg på vegne av seg selv eller yrkesgruppen.
- 4.4 Radiografen medvirker ikke i kraft av sin stilling til markedsføring eller annen kommersiell virksomhet som kan påvirke pasientens og samfunnets tillit.
- 4.5 Radiografen beskytter miljøet ved å sikre korrekt avhending av legemidler og annet medisinsk utstyr.
- 4.6 Radiografen har et ansvar for å beskytte omgivelsene mot unødvendig stråling, sterke magnetfelt, samt å redusere risiko for smitte.

Sist revidert på Norsk Radiografforbunds landsmøte i 2021. Den første utgaven av yrkesetiske retningslinjer for radiografer ble vedtatt på Norsk Radiografforbunds landsmøte i 1995. Retningslinjene er senere revidert på forbundets landsmøte i 2000, 2009, 2018 og 2021.

Kontakt Rådet for radiografetikkk på e-post nrf@radiograf.no

